

Firiposi

Paulo 'ga awau Jeju 'ga mome'wau Firiposi pewara 'gã nupe rakue. (Atos 16.12-16) Ojeupe 'ga 'ga mome'uramũ Firiposi pewara 'gã amũ 'ga rerowiaa. 'Gã nui o re Paulo 'ga ka'arana kwasiari imonou 'gã nupe. Jeju 'ga mome'u are moro-munepawa pype 'ũina 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe. Na'ga etee rũi ikwasiari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe rakue.

¹ Je Pauloramũ ka'aran akwasiat imonou Firiposi pewaramũ pẽ nupe. Timoteo 'ga 'au ako je pyri. Jeju Kristu 'ga upe mama'e apoaramũ 'ã ore. Pẽẽ 'ã Jarejuwarete 'ga remiayuwa. Pejejemujaa Jeju Kristu 'ga ree rakue. Pẽ nupe je ka'arana monou ikwasiaa pẽ'wyrriara 'gã nupe, pẽ'wyrriara poirũ 'gã nupe. Mĩmeramũ pẽ nupe ore imonoi.

² Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jeju Kristu 'ga nanẽ Janejararetea nũ. 'Gã nesagea pẽ nerekoa je afutat. 'Gã pẽ mopy'ata'waa nanẽ je ifutaa nũ.

'Gã nee 'ga oje'ega monoawet

³ Pẽ nee tejea'aramũ je Tejuwarete 'ga muorywi pẽ nee: “Ene te 'ã eneresage oree, ki Ku'jyp. Firiposi pewara 'gã amũ eremũ'ẽ ejemiayuwamũ. Erejerowiarukat 'ã 'gã nupe rai'i”, 'jau je 'ga upe. “A'eramũ je ene muorypa 'gã nee”, 'jau je 'ga upe pẽ nee. ⁴⁻⁵ Jeju 'ga ree pejejemogypyka ypy we pẽẽ je poaa morogyta esage mome'u are ikue. A'eramũ je tejekõẽãjamũ pẽ nee Jarejuwarete 'ga

upe teje'ega monou tekou. Ajemogypyk je pē nee. ⁶ Werowiar ypyrauwe ako Janeruwarete 'ga pē muesageu ramue ikue. 'Awamū taetu aje 'ā 'ga pē muesagei akou. A'eramū je a'eramū a'jea futat 'ga 'gā muesagepawi Jejui Kristu 'ga rur enune 'e rerowiaa.

⁷ Pēē 'ā jejekoty'aawa. Pē nee je tejea'aramū te'ỹina. A'eramū wesageramū futat je jemogypyga pē nee. Pēē 'ā je poat pejepe pejejemogyau. “A'jea futat morogyta esagea Jejui 'ga ree” 'gā nupe je 'eramū 'ā pēē 'jau, “nan futat nipo ore nanē imome'ui nū”, 'jau 'ā pēē. “Jejui 'ga ree morogyta esagea je imome'uramū ki perowiat”, 'gā nupe je 'eramū pēē nanē aipo 'jau je poaa nū. 'Awamū 'ā 'gā je kupyfari je mỹina itaju pyu moromunepawa pype Jejui 'ga mome'u are. A'etea 'ā je poat pejepe pejejemogyau. A'eramū je tejea'aramū pē nee, tepoaaramū pē nee. Janeruwarete 'ga je poaa mama'e apou wemifutar imū. A'eramū 'ga je poara 'jawe pēē nanē pē poaa nū. ⁸ Jeporomutat je pē nee Jejui Kristu 'ga 'jawe. Pē nesaga'upa je te'ỹina. Janeruwarete 'ga je kwaapa. A'jea futat aipo je'ea 'ga okwaap.

⁹⁻¹⁰ Jarejuwarete 'ga upe je teje'ega monoi pē nee, pejejee pejejejuka esage are. A'eramū je 'jau 'ga upe: “Epoat 'gā ajuee ojejuka esage are. Epoat 'gā ejee 'gā poromutarete are nanē nū”, 'jau je 'ga upe. Afutat je 'ga pē mu'akwaawa mama'e are. A'eramū nipo pēē mama'e esage are pejeparuapoweramū. A'eramū nipo pēē pejejesageramū pejejemogyau Jarejuwarete 'ga upe Jejui Kristu 'ga ruawa rupi. Nepeapoi mama'e tywera. A'eramū nipo aipo 'ara rupi pētywera

mome'wara 'gã otywe'emamũ pẽ pype. ¹¹ Afutat je Jejui Kristu 'ga pẽ muesagea 'ga rekoa. A'eramũ nipo pẽẽ pejejesageramũ pejejemogyau 'ga 'jawe. A'eramũ nipo pẽ nesakara 'gã Jarejuwarete 'ga muorypa pẽ nee: “Ene te 'ã eneresage. Ene te 'ã 'gã eremuesage”, 'jau nipo pẽ nesakara 'gã 'ga muorypa pẽ nee.

Jejui 'ga mome'u are 'ga fueweramũ

¹²⁻¹³ Pẽẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pẽẽ 'ã jerenyra 'jawe 'jau. A'eramũ je 'awamũ tejemome'wau pẽ nupe. Judeu 'gã nupe Jejui Kristu 'ga je imome'uramũ 'gã je munewukari je mu'ama je kupyfarukaa itaju pyu. Je rereko tywerete agawewi 'gã. A'etea je Jejui 'ga amome'u tejepyriwara 'gã nupe. A'eramũ 'gã kwaiwete Jejui 'ga rerowiaa. Je munewe'em ire amunipo 'ã 'gã nuapyakai futari Jejui 'ga mome'u are. A'ere 'ã 'gã je munewi je mÿina. A'eramũ je te'ÿina Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'ga rerowiaa. A'eramũ 'gã 'awamũ weapyoramũ je munepawer are. Jefaruu 'gã, tekotee 'gã netee ikwaapa. “Jejui Kristu 'ga mome'u are 'gã 'ga munewukari” 'e kwaapawe ¹⁴ 'gã jenosĩmawi. Janejararete 'ga 'gã mogyjaupawukaa. A'eramũ 'gã 'awamũ awau kwe pe Jejui 'ga mome'wau okyjawe'em. ¹⁵⁻¹⁷ Okwasi'wau 'gã awau kwe pe 'ga mome'wau 'gã nupe. “Sipoat 'ga 'jau”, 'jau 'gã ajaupe. “Moromunepawa pype 'ũina Paulo 'ga nooarũi kwe pewara 'gã mu'jau morogyta a'je are. A'eramũ jane 'ga poaa”, 'jau 'gã ajaupe. Iporomutat 'gã je ree. A'ere amumera 'gã je rerekoayi ete. A'eramũ 'gã awau Kristu 'ga mome'wau 'gã

nupe je rereko tywerukaawamũ. “Jejui Kristu 'ga jane imome'u are nipo 'gã Paulo 'ga rerekou tyweaete ee”, 'jau 'gã ajaupe. “A'eramũ nipo janerera renuwa wayramũ 'ga upe”, 'jau 'gã ajaupe.

18 A'ere naani. Afutat je Jejui Kristu 'ga mome'ua. Aipoa je maku'iu. 'Gã amũ Kristu 'ga mome'ua esage jee. 'Gã amũ te ajee je rereko tywer are etee ifuwet. A'ere a'ea miamũ 'gã Jejui 'ga mome'ua je maku'i je mÿina. Amumera 'gã Jejui 'ga mome'wau je poaawamũ. Aipoa nanẽ wesageramũ jee nũ.

19-20 Akwaap je pẽje'ega monoa Jarejuwarete 'ga upe je ree. Aipoa je poat, je moywyrafena, je muekõẽãina. 'Ga 'Agesagea je rerekou je poaa Jejui Kristu 'ga mome'waukaa 'gã nupe, 'gã nowase je rekoramũ. Aipo are je teku'iramũ te'ÿina. Tejeupe ojeapo ma'era je aapesak te'ÿina. Maran gatu nipo 'gã je rerekoi. Je rereko tywerete agawewi 'gã. A'etea je afutarete Jejui 'ga mome'ua te'ÿina tekyjawe'em. Je manũ re miamũ ki 'gã tamuoryp Jejui 'ga je ree. Nanuara je afutat. Je manũe'emauwe Jejui 'ga muorywa nanẽ esage jee nũ. Je ree te 'gã 'ga muorywi. Nanuara esage jee. 21 Temanũme'ẽwe je tekou Kristu 'ga remifutar imũ etee mama'e apo futaa. A'ere, je manũa nanẽ futat esageramũ jee. Temanũ re tewau tekou 'ga pyri. 'Ga pyri je rekoa esage jee. 22 A'ere je 'gã tejukae'emamũ je porowykyi tekou 'ga upe, 'ga rerowiarukaa 'gã amũ nupe. Aipoa esage juejue futat jee. Mãgatu nipo esage jee. 23 Afutat futat je teoa Kristu 'ga pyri. Peu teoa je afutarete. Aipoa esage jee. 24 A'ere pẽ nupe je rekoa nanẽ futat

esageramũ jee nũ. Temanũme'ẽwe je pẽ poaa.
²⁵ Ma'eramũ 'ã je jerowiari tejeko are. Namanũi
 we nipo je. A'eramũ nipo je pẽ poaa, pẽ mo-
 jemogypygyukaa etee te 'ga ree. 'Ga ree pejeje-
 mogypygyg ire nipo pẽẽ pejeku'iramũ 'ga ree nũ.
²⁶ Moromunepaw awi itaju awi temoir ire nipo
 je tewau pẽ pyri. A'eramũ nipo pẽẽ Kristu 'ga
 muorypa je ree, jaruete jereko are.

²⁷ Maran gatu nipo 'gã je jukawe'em. Maran
 gatu nipo 'gã je rerekoi. Maranamũ nipo 'gã
 je jukau. Nakwaawi je. A'ere ki pẽẽ je upe
 mama'e tywera jeapo re peko esage Kristu 'ga
 je'eg imũ etee. A'eramũ nipo je pẽ nesag ire
 pẽneko esage kwaapa. Pẽ pyri tewawe'em nipo
 je pẽ nera renuwi. A'eramũ nipo je Kristu 'ga
 ree pejemogypygyg are teapyakau. Majepei 'ywe-
 teewara 'jawe pejemogy pejeporowykyau Jejui
 'ga upe. Morogyta esage mome'wau 'ga nupe,
 Jejui 'ga rerowiarukaa 'gã nupe. A'eramũ nipo
 je teapyakau pẽ nee. “Kwe pe 'gã oi Jejui 'ga
 ree morogyta esage mome'wau 'gã nupe, Jejui
 'ga rerowiarukaa 'gã nupe”, 'jau nipo 'gã pẽ
 mome'wau jee.

²⁸ Pekiye awi Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã nui.
 Niporomutari nipo 'gã pẽ nee. A'ere kasi pekyje
 'gã nui ne. Ojewi pekyje'emamũ nipo 'gã 'jau
 ajaupe: “Nokyjei 'gã jane wi. Janeruwarete 'ga
 ree 'gã jemogypygygi ajemogyau. A'eramũ 'gã
 okyjawe'em ajemogyau. 'Gã nipo Janeruwarete
 'ga omono ojepyri. Jane nipo Janeruwarete 'ga
 jane mojenosõu wowase ae majatykaaw ipẽ”, 'jau
 nipo pẽ nesakara 'gã ajaupe. Janeruwarete 'ga

pē poapooa. Opājēa 'ga amut pē nupe, pē mogy-
jaukare'ema.

²⁹ Ymā Janeruwarete 'ga pē mū'jāu Jejui 'ga ree
pē mojemogypygykaa rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu
Kristu 'ga upe mama'e apoawamū. Kristu 'ga
ree nanē nipo 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou
tyweaete nū. ³⁰ 'Awamū futat nipo 'gā pē nerekou
tyweaete, 'ga rerowiamū, je 'jawe futat. 'Gā
nipo pē nerekou tyweaete agawewi. A'etea ki
pejemogy majepi 'yweteewara 'jawe, Jejui 'ga
mome'wau 'gā nupe. Pē pype je rekoramū Jejui 'ga
rerowiare'ema 'gā je pyyka je nupāu je munepa.
A'eramū ako pēē je rereko tywera resaka ikue.
'Awamue nanē 'gā 'ā je rerekou tyweaete nū, Jejui
'ga mome'u are futat nū. Aipoa are nanē pe-
jeapyakau nū. A'etea je napoiri futari 'ga mome'u
awi. 'Awamū pēē je 'jawe futat peko tywerete 'ga
ree.

2

Jejui Kristu 'ga eteete ma'ea

¹ Jejui Kristu 'ga ree pejemujari ikue. A'eramū
ki pēē pejemouaga mama'e upe. 'Ga futat
pē mouagukat mama'eay upe. Iporomutat 'ga
pē nee. A'eramū pejepy'a'wyre'emamū pejem-
ogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē nerekou.
A'eramū pēē majepi 'yweteewara 'jawe pejem-
ogyau mama'e are. Pejemuaēma pejejuee. Pe-
jepy'ata'waramū pejejaupe. ² Pejekoty'aa peje-
juee. Jejui 'ga iporomutat pē nee. A'eramū ki
pēē pejeporomutaramū pejejuee pejejee 'ga poro-
mutara 'jawe. Pejejopooa mama'e apo are. Ma-
jepi 'yweteewara 'jawe ki pejemogyau. Aipo

aporamũ pẽẽ je maku'i. Nitywi mama'e mũ je maku'iu aipoa apyraapa. ³ Pejemaku'i etee kasi ne. Mama'e apou pejejamaku'iu a'jea futat. Pejerowiaraip kasi pejee etee ne. Aipoa nia'wuri pẽ nupe. Pejomopojejuka esageukat etee ki pejejaupe. ⁴ Pejejea'are'emamũ nanẽ pejemifutar are etee nũ. Pejejuemifutar are nanẽ ki pẽnea'at nũ.

⁵ Jejui Kristu 'ga remiayuwamũ pejemogyau ki 'ga 'jawe futat pejemogy. Naojee etee rũi 'ga rea'aramũ rakue.

⁶ Ymã we te 'ã Kristu 'ga rekoi rakue.

Ywy apoe'emauwe 'ga rekoi rakue.

'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga rekoi.

A'ere 'ga ne'i: “Tako ene 'jawe etee futat namutamutat 'jau”, 'jawe'em 'ga 'Uwa 'ga upe rakue.

⁷ Wemifutar imũ etee futat Kristu 'ga ruri ojemu'jaga kũima'eramũ.

Kũjã ẽẽ ra'yramũ 'ga 'ua ẽẽ upe rakue.

Opojeuwa 'ga ejaa inuga ywag ipe rakue.

'Uwarete 'ga 'jawewar awi 'ga uẽma'i ra'ne.

A'ere te 'ga jewyri jupe rakue nũ.

'Au 'ga ruri 'Uwarete 'ga upe mama'e apoaramũ rakue.

⁸ Nojerowiaraiwi 'ga ojee etee.

Nuapoi 'ga mama'ea wemifutar imũ etee.

'Uwarete 'ga remifutar imũ te 'ga mama'e apou akou.

'Uwa 'ga je'ega 'ga wenup katu katu.

A'eramũ 'ga awau amanũmũ.

'Ypeywar are opokutugamũ miamũ 'ga 'Uwarete
'ga remifutar imũ etee 'ga jejukaukari 'gã
nupe rakue.

Mama'e tywera apoara 'jawe Kristu 'ga manũ
'ypeywar are.

⁹ A'eramũ 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee
rakue nũ.

A'eramũ 'ga 'ga monou, 'ga mojeupirukaa ywagipe
ojepyri rakue nũ.

A'eramũ 'ga 'ga mogou 'wyrirareteramũ janee.

Ipojeuwipyramũ 'ga mogou najuejue etee 'gã
apyraapa.

¹⁰ A'eramũ nipo anure najuejue etee futat 'gã
wapyka wenuṗy'ãu Kristu 'ga rowase, 'ga
muorypa.

Ywagipewara 'gã, ywy pewara 'gã, amanũ
ma'efera 'gã.

Mĩmera 'gã juejue nipo wapyka wenuṗy'ãu 'ga
muorypa anure.

¹¹ 'Ga resakawe nipo 'gã 'jau 'ga upe:

“Ene te 'ã 'wyriraretea oree”, 'jau nipo 'gã Kristu
'ga upe.

“Orejararetea 'ã ene”, 'jau nipo 'gã 'ga upe, 'ga
resakawe.

Aipo 'gã Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga ra'yr are.

Pejemogy esage 'ga rerowiare'ema 'gã pype

¹²⁻¹³ Pěẽ 'ã jejekoty'aawaretea. A'eramũ ki pěẽ
Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Pejejepype je
rekoramũ ako pěẽ enupa ikue. A'eramũ pěẽ
'awamũ aipo 'jawerimũ 'ga je'ega rerowiaa pe-
jejemogyau pejejepyri je rekoe'emamũ. Aipoa
je afutarete te'ỹina. Janeruwarete 'ga jane poaa
mama'e apou wemifutar imũ. Wemifutar imũ

mama'e are janerea'ar are nanē 'ga jane poaa nū. Opājēa 'ga imua pē nupe ojee pē mojemogypygyukaawamū. Wemifutar imū mama'e apoukaawamū 'ga opājē muri pē nupe. A'eramū ki pēē pejekatu'oka 'ga upe, 'ga muorypa. Pejea'gu ki mama'e tywera apo awi.

¹⁴ Mama'e apou we kasi peje'egay pejemogyau ne. Pejejamuewe'em nanē mama'e apo are nū.

¹⁵ Aipo apoe'em ire nipo pēē pejesageramū pejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo nitywi pē mojenosiara. Jarejuwarete 'ga ra'ya futat pēē. A'eramū ki 'ga 'jawerimū futat peko, 'ga rerowiare'ema 'gā pype pejemogyau. Mama'e tywera etee 'gā wapo. A'ere pēē na'gā 'jawe rūi. Sā'ā jaytata renya ypytunaiwa pype. Ypytunimū etee 'ā jaytata renya ojesaka. Nan tee pejemogy. Mama'e tywera apoara 'gā pype pejemogyramū pē nesakara 'gā pē nesage resaka. Sā'ā 'yē'ē raapara 'gā jaytata are etee wape kwaawa. Nan tee pejemogy 'gā pype. ¹⁶ Ojeupe pēē Jejui 'ga mome'u re 'gā Jarejuwarete 'ga rape kwaawi. Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire 'gā nanē ajemogyau namutamutat 'ga pyri. Aipoa pēē iapo re Kristu 'ga ruaw ipe jeku'iramū tekou pē nee. A'eramū nipo je 'jau Jejui Kristu 'ga upe: “Naakotee rūi ako je Firiposi pe ikue. Peu tekou je ene mome'ui 'gā nupe ikue. A'eramū 'gā ene rerowiaa etee te”, 'jau nipo je 'ga upe, 'ga ruaw ipe.

¹⁷ “Anurenure'i nipo 'ga rerowiare'ema 'gā je jukai, jery reko'woka”, 'jau je tejeupe. Jemanūa nipo Janeruwarete 'ga muorypa. Sā'ā janepygy 'gā wyro'o monoa Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypawamū. Y'waya 'gā 'ā imonou eko'woka ee. Aipo

resag ire Janeruwarete 'ga aku'iramũ 'gã nee. Nan tee futat nipo 'gã jery reko'woka. Aipo resag ire nipo Janeruwarete 'ga aku'iramũ je ree. “Nopoiri futari 'ga je rerowiar awi” 'jau nipo 'ga ojeupe aku'iramũ je ree.

Pěě 'ã Jarejuwarete 'ga rerowiaa etee te. Pěě 'ga rerowiara naně 'ga muorypa nũ. Sã'ã 'ga ekõěãja ojeupe mama'e mur are rakue. Nan tee 'ga rekõěãjamũ jane ree werowiamũ. A'eramũ je Kristu 'ga mome'u are tejuka re tejekõěãjamũ ee. ¹⁸ A'eramũ ki pěě naně pejejekõěãjamũ je manũ are nũ, pejejemogyau je pyri nũ.

Timoteo 'ga

¹⁹ Timoteo 'ga ree jeporomonoweramũ pẽ pyri. Jarejararete 'ga aipo futar ire nipo je 'ga monou pẽ nesaka. Pẽ nesag ire 'ga tut pẽnera mome'wau jee 'jau. A'eramũ nipo je tejekõěãjamũ 'ga pẽnera reruramũ. ²⁰ 'Ga tee futat ojejuka pẽ nee je 'jawe, pẽ nee jejejuka 'jawe. Opota'waramũ 'ga pẽ nee je 'jawe. ²¹ Tekotee 'gã ojee tee 'gã jejukai. Ojee 'gã wea'aramũ. Jejui Kristu 'ga porowyky are 'gã wea'are'emamũ. ²² A'ere Timoteo 'ga nanarũi. Aipoa pekwaap. Sã'ã 'gã na'yra 'ga 'uwa 'ga poaara. Nan tee futat Timoteo 'ga rekoi jepoirũnamũ, Jejui 'ga porowyky apou je pyri. ²³ A'eramũ je pẽ nupe teporomonoweramũ 'ga ree. Tejereko kwaaw ire nipo je 'ga monou pẽ nesaka. ²⁴ Je naně teoweramũ pẽ pyri nũ. Aipo futar ire nipo Jejararete 'ga, Jejui 'ga, je muẽmukaa 'gã nupe, je monou pẽ pyri. 'Ga ree je jemogypygyi te'ŷina.

²⁵ Epafrotitu 'ga nipo je amono imojewya pẽ nupe. Janerewirera 'ga. Pěě 'ã 'ga mua 'au jejuru

irũnamũ Jejuí 'ga mome'wau 'auwara 'gã nupe rai'i. 'Ga je poaa Jejuí 'ga mome'wau je 'jawe etee futat. Amumera 'gã erowiare'emamũ 'ga ojero'waro'wau etee futat imome'wau 'gã nupe je poaa. Mama'ea 'ga wapo jee nanẽ nũ.

²⁶⁻²⁷ A'ere 'ga jero'wui, amanũmũ werewi ai'i. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga jemuaẽmi jane ree. A'eramũ 'ga 'ga majarueteu ai'i nũ. Kwaiwete mama'ea wayramũ jee. Ipytu'ẽe'ema 'jawe futat te'yina. A'eramũ amunipo 'ã 'ga manũa je mu'arasĩrasiga rai'i. A'ere Janeruwarete 'ga jemuaẽmi je ree, je mu'arasigukare'ema. A'ere Epafrotitu 'ga pẽ nesaga'uwi. “Ga amũ nipo jekaruara mome'wau 'gã nupe. A'eramũ nipo 'gã ajemuaẽma ajemogyau je ree”, 'jau 'ga opy'a'wyrãmũ pẽ nee. ²⁸ A'eramũ je 'awamũ 'ga mono futaa. 'Ga resaga nipo pẽ mopy'a'wyre'ema nũ. A'eramũ nipo je nanẽ tepy'a'wypawamũ pẽ nee. ²⁹⁻³⁰ Pejejeupe 'ga waẽmamũ pẽẽ 'ga mua pejejepype, pejejorywamũ. 'Ga 'ã Jarejararete 'ga rerowiaara futat. A'eramũ 'ga janerewirera futat. Kristu 'ga upe oporowykyau 'ga amanũmũ werewi. 'Ga 'jawewara 'gã nee juejue ki pẽpojejuka esage. Nepejorarũi je pyri je poaa. A'eramũ 'ga 'ua je poaa pẽ nupe.

3

Pejea'gu ki i'me ma'e 'gã nui

¹ Pẽẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pẽẽ 'ã jerenyra 'jawe 'jau. Pẽku'i ki pejejemogyau Jejuí 'ga ree. Pẽẽ 'ã 'ga remiayuwa. A'eramũ ki pẽẽ pejeku'iramũ pejejemogyau 'ga ree. Pẽ nupe

tejemimome'ufer are je ka'arana kwasiaa nũ. A'ere imome'uu'jawa resageramũ jee. A'eramũ nipo pẽẽ imoka'jame'ema. A'eramũ pẽẽ ikwaapa pejemogyau. ² Pejea'gu ki Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywer awi. 'Gã amũ awau kwe pewara 'gã mu'jau o'me are. “Judeu 'gã 'jawe imojewagipyrrera 'gã etee Janeruwarete 'ga remiyauwa. Imojewagipyre'emamũ pẽẽ na'ga remiyauwa rũi”, 'jau 'gã awau kwe pewara 'gã mu'jau ee. A'ere aipoa naa'jea rũi. 'Gã 'me ate. Aipo 'jara 'gã ia'wyre'emamũ futat. A'eramũ ki pẽẽ 'gã nerowiare'ema pejemogyau. ³ Naaeremiapofera rũi ae katu'ok. Jejui 'ga etee te ae katu'oka. Werowiaaramũ 'ga ae katu'oka. Jane futat 'ã Jarejuwarete 'ga remiyauwa. 'Ga rerowiaaramũ etee jane 'ga remiyauwa. Jane 'ã Jejui Kristu 'ga ree jarejemogypyka. A'eramũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee janererekwaramũ. A'eramũ 'ga 'Agesagea Jarejuwarete 'ga muorywukaa janee. A'eramũ jane jarejemogyau 'ga remiyauwareteramũ futat. Jejui 'ga ree jane jarejemujaa.

⁴ Tejemiapofer are 'ga tekatu'og ire amunipo 'ã je tejee etee tejerowiaraiwa. A'ere je 'ã narowiari i'me ma'e 'gã je'ega. Je te amunipo 'ã ajerowiaraiwa pejee pejee pejerowiaraiwa apyraapa. ⁵ Te'ar ire je majepeitee morowykye'ema magwapa ikue. A'ere 'gã je mojewaka ikue. Je 'ã Israeu 'ga juapyr-eramũ futat. Judeu 'ã je. Pẽjamĩ 'ga juapyr-era je. Jeruwa 'ga judeua. Jey eẽ nanẽ judeua nũ. A'eramũ je judeureteramũ futat. Fariseu-ramũ je Moisesi 'ga je'ega renupa katu. ⁶ Jejui 'ga rerowiare'emawe je tewau 'ga rerowiaara 'gã

nerekou tyweaete ikue. “Jarejuwarete 'ga remifutar imũ je 'gã nereko tyweri”, 'jau futatee je tejeupe ikue. A'eramũ je aipo apou. Judeuramũ orojemiapoa tãmẽjẽ je iapou ikue. Moisesi 'ga remikwasiarer imũ tee je mama'e aapo. “Nuapoi futari Paulo 'ga mama'e tywera”, tejeupe 'gã 'e are amunipo 'ã je tejerowiaraiapa tejee.

⁷ A'ere je 'awamũ najemogypygygi mĩmer are. 'Awamũ je Kristu 'ga ete ikwaapa. A'eramũ mama'e ymanera wa'wyre'emamũ jee. Najemogypygygu'jawi futari je mĩmera mama'e are 'awamũ. ⁸ 'Awamũ Jejui Kristu 'ga jejararetea. 'Ga remifutar imũ etee mama'e apoa je afutat. A'eramũ je 'jau: “Yty 'jawe futat jeremiapofer ymanera rakue”, 'jau je. “Jejui 'ga kwaawa etee esage jee”, 'jau je tejeupe te'ĩina. ⁹ Kristu 'ga jewyramũ jane juejue 'ga rowase jarejatykau. Aipo 'ara rupi nipo je teporenuwaiwiweramũ “Esage 'ga jee”, tejeupe 'ga 'e are. “Je rerowiat 'ga akou rakue. A'eramũ 'ga wesageramũ jee”, 'jau nipo Kristu 'ga jee aipoa 'ara rupi. “Esage 'ga jee”, tejeupe 'ga 'e are tewau te'ama teporenuwaiwiweramũ 'ga rowase. NaMoisesi 'ga je'ega renupara upe rui 'ga aipo 'jau. Naani. Werowiaaramũ jane upe futat 'ga aipo 'ga 'i. ¹⁰ Kristu 'ga ree etee jeporokwaawiweramũ. 'Ga manũ re Janeruwarete 'ga Kristu 'ga moferawi nũ. A'eramũ Kristu 'ga opãjẽretereteramũ akou. A'eramũ je tejeupe 'ga opãjẽ mura futaa. 'Au 'ga rekoramũ 'ã 'ga rerowiare'ema 'gã 'ga rerekou tyweaete rakue. A'eramũ je 'ga ree tejereko tywera futaa tekou. 'Ga 'jawe tejereko tywera je ifutaa. A'eramũ je tekoweramũ 'ga 'jawe etee futat. “Nan pa 'ga

manũ rayramũ rakue” 'ea je ikwaapa 'awamũ. Nawemifutar imũ rũi futat 'ga manũi. 'Uwarete 'ga remifutar imũ etee 'ga manũi. ¹¹ 'Ga 'jawe tekoa je afutat. A'eramũ nipo 'ga je manũ re je nanẽ je moferapa 'ga 'jawe nũ. 'Ga pyri futat nipo je tewau teferaw ire tekou nakwaparimũ ete rũi futat.

Mama'ea ki peapo 'ga remifutar imũ

¹² Jejui Kristu 'ga je mogou wemiayuwamũ okwaaparamũ. A'ere je nakwaap katui we 'ga. Najereapyo katui we je 'ga 'jawe 'ga remiapo are. Anure te nipo jereapyo katuramũ 'ga remifutara mama'e are. A'eramũ te nipo je reko'i 'ga 'jawe futat. ¹³ “Nakwaap katui we je Jejui 'ga”, 'jau je pẽ nupe, tejewireramũ pẽ nupe, tejenyramũ pẽ nupe. Nokoi we je 'ga 'jawe. A'ere je najerea'aru'jawi je tejemiapofer are 'awamũ. Jejui 'ga kwaawa etee je afutat. Aipo are etee je tejea'aramũ te'ỹina. 'Ga 'jawe tejekoram are tee jerea'aramũ te'ỹina. ¹⁴ A'eramũ je mama'e apou 'ga remifutar imũ. Jejui Kristu 'ga ree etee je tejemogypyka. A'eramũ nipo je manũnamũ 'ga je rerawau je mogou ojepyri nakwaparimũ warãu rũi futat. Ojepyri je o re nipo 'ga 'jau jee: “A'jea futat. Jeremifutar imũ etee mama'ea ereapo jee. Aipoa esage jee”, 'jau nipo 'ga ojepyri je o re.

¹⁵ Jane 'ã 'ga rerowiaar ymaneramũ janereapyoramũ mama'e are. A'eramũ jane aipo je'eawer imũ jarejemogyau. Sikwaap katu 'ga 'jau, sa'e jarejaupe 'jau. Mama'e amutee 'ga amũ iaporamũ Janeruwarete 'ga 'ga mu'akwaapa. ¹⁶ A'eramũ

jane jarejemikwaawer imũ jarejemogyau 'jau. Si-etyg eme jarejemikwaawera 'jau. ¹⁷ Ymã ako ore pẽ mu'ei pẽneko esage are ai'i. Jereko esagea nanẽ ako pẽẽ esaka ai'i nũ. A'eramũ ki pẽẽ je 'jawe pejejemogyau esage. Ore'eawer imũ ako ma'e 'gã nanẽ pẽẽ esaka nũ. Pẽneapyo ki ako esage ma'e 'gã nee. A'eramũ pẽẽ 'gã 'jawe etee pejejemogyau mama'e apou. ¹⁸ Ymã ako je mama'e mome'ui pẽ nupe ai'i. 'Awamũ je imome'wau'japa nũ. Tejaa'wau je imome'wau pẽ nupe nũ. 'Gã amũ wemifutara etee wapo akou. Jejui Kristu 'ga 'ã amanũmũ 'ypeywar are agawewi jane katu'okawamũ. A'etea 'ã 'gã amũ nuapoi futari 'ga remifutara. Wemifutara etee 'gã wapo. A'eramũ 'ã 'gã Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gã 'jawewara futat ajemogyau, 'jau je pẽ nupe. Ma'eramũ 'ã je joo'oi te'ỹina 'gã nee. ¹⁹ Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gã monou muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe nipo 'ga 'gã monou. Wemifutar imũ etee 'gã mama'e apou ojemaku'iu. Nojenosĩ 'gã wemiapofera tywer are. "Oreeresage ore", 'jau futatee 'gã. Naea'ari 'gã Jarejuwarete 'ga ree. Wemifutar are etee 'gã nea'aramũ, omama'e are etee, okaraemã are 'jau. ²⁰ A'ere jane nanarũi. Ywag ipe oo ma'erama futat jane. A'eramũ jane Jarejararete 'ga rura rapesaka jarejemogyau. Anurenure'i nipo Jejui Kristu 'ga ruri ywag awi. A'eramũ jane jarekatu'okara 'ga rura rapesaka jarejemogyau. ²¹ 'Ua nipo 'ga jane mu'jagi oje'jawewaramũ futat. Janeretea miamũ nipo 'ga imu'jaga oma'e 'jawe. A'eramũ nipo jane 'ga 'jawe futat jaremanũu'jape'ema. Opãjẽ mũ 'ga mama'e apou wemifutar imũ. Opãjẽ mũ nanẽ

nipo 'ga jane mu'jagi oje'jawe nũ.

4

'Gã neko are 'gã mu'akwaapawet

¹ Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ojepyri. A'eramũ ki jane jarejemogyau esage 'ga upe.

Pěẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãmeramũ pěẽ 'ã jerenyra 'jawe 'jau. Pěẽ 'ã jejekoty'aawa. A'eramũ je tekui'ramũ pě nee. Tejerowiaa pě nee te'ỹina. Jeparuesagiweramũ te'ỹina pě nee numiamũ. A'ere je nooarũi we pě nesaka. A'eramũ je 'jau pě nupe: Jejui 'ga ree ki pejemogypyk pejemogyau, 'jau je pě nupe. Pejemujaa Jarejararete 'ga ree.

² 'Awamũ je pě mosĩ mama'e awi. Ewotia ẽẽ upe, Sĩtiki ẽẽ upe nanẽ je 'jau: Au'je ki pejejamue re. Pěta'wa ki pejejaupe. Pěẽ 'ã Jarejararete 'ga rerowiaara. A'eramũ ki pěẽ majepi tee tup ma'e 'jawe pejemogyau 'ga upe. ³ A'eramũ je 'jau enee, tejepyri oporowyky ma'eramũ enee: Epoat 'gã 'gã mopota'wau ajuee, 'jau je enee. Aipoa kũjã, Kreměti 'ga, ajepeja 'gã. Mĩmera 'gã juejue oporowyky Jejui 'ga upe, 'ga mome'wau kwe pewara 'gã nupe. 'Gã nera Janerwarete 'ga okwasiat oka'aran are ywag ipe rakue, Jarejuwarete 'ga pyri ajemogy ma'e 'gã 'jawa ka'aran are rakue. A'eramũ nipo jane juejue jawewau peu jaremanũ re. A'eramũ ki ene aipoa kũjã 'gã mota'waukaa ajaupe.

⁴ Pěě 'ã Jarejararete 'ga rerowiaara. 'Ga ree 'ã pejejemujaa pejejemogyau. A'eramũ ki pejeku'iramũ 'ga ree, pejeojere'emamũ. A'eramũ je aipo 'jau'japa pẽ nupe. Pe'je pejeku'iramũ 'ga ree.

⁵ Anurenure'i nipo Janejararete 'ga jewyri nũ. A'eramũ ki pẽ pejepota'waramũ tekotee 'gã nee najuejue etee. ⁶ Kasi pẽpy'a'wyt mama'e are ne. Jarejuwarete 'ga upe ki pejeje'ega pemono mama'e are pejejemogyau. Pejejemifutara ki peenũi 'ga upe. Pejejeupe 'ga remimurer are ki pẽnea'at. "Ene te 'ã eneresage jee. Jeremifutara eremut jee", pe'je ki 'ga upe, 'ga muorypa pejejeupe imuripyrrer are. ⁷ Aipo apo re 'ga pẽ mopy'a'wyre'ema mama'e are. Mama'e are jarejea'aramũ jarepy'a'wyrãmũ ee. A'ere ojeupe mama'e are jane je'egamũ 'ga jane mopy'ata'wai. Jejui Kristu 'ga ree ako pejemujat ikue. A'eramũ 'ga jane mopy'ata'wau mama'e are. 'Ga rerowiaare'ema 'gã naeapyoi aipo are. "Maran tete 'gã nipy'a'wyrri mama'e are?" 'jau nipo 'gã ojeupe jane resag ire.

⁸ A'eramũ je 'awamũ pẽ mu'akwaapa. Mama'e tywer are kasi pẽnea'ar ine. Mama'e esage are etee ki pẽnea'at pejejemogyau. Mama'e a'je are te ki pẽnea'at pejejemogyau. 'Gã amũ nee pẽnea'aramũ kasi 'gã nemiapo tywer are etee pẽnea'ar ine. 'Gã nemiapo esage are nanẽ pejejea'aramũ nũ. 'Gã 'eawer imũ 'gã nemiapo esage are ki pẽnea'at. 'Gã 'me'em are etee ki pẽnea'at. Ajaupe 'gã nemiapofer esage are te ki pẽnea'at. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ 'gã nemiapofer are pẽnea'at. Ajuee 'gã pota'wa are ki pẽnea'at. Mĩmer are etee ki pẽnea'at pejejemogyau, pejejuee pejejea'aramũ. Pejemu'e peje-

juemiapofer esage are pejejemogyau. ⁹ Pejejeupe je'eawer imũ etee mama'ea peapo. Pejejeupe jeremiesaukar imũ naně pěě iapou nũ. Jereko esagea ako peesag ai'i. A'eramũ ki je 'jawe pejejemogyau. Aipo apo re nipo Janeruwarete 'ga rekoi pě pype, pě mopy'a'wyre'ema oje'jawe.

Paulo 'ga aku'iramũ 'gã nee

¹⁰ Jarejararete 'ga ree je jemujari. A'eramũ je tekou'iramũ tekou 'ga ree. 'Awamũ 'ã pejejea'aramũ je ree rai'i nũ, mama'e mua jee rai'i nũ. Ymã ako mama'ea nepemuri jee ikue. A'ete ako pěě pejeporomutaramũ pejejemogyau je ree ai'i. Aipoa je akwaap. ¹¹⁻¹² "Ma'eramũ sipo 'gã mama'e mure'ema jee", 'jawe'em je pě nupe. Mama'e tywamũ miamũ jerekõěãjamũ te'ỹina. Mama'e tywe'emamũ miamũ tejekõěãjamũ te'ỹina. Tejekõěãi are tejemu'jau ikue. Tejemi'uram kwajamũ jerekõěãjamũ. Tejemi'urame'emamũ miamũ je tejekõěãjamũ te'ỹina jepi. ¹³ Jejui Kristu 'ga je mopãjẽu mama'e are. A'eramũ je tejemouaga mama'e upe.

¹⁴ A'ere pẽporoywera resageramũ jee. Mama'eay upe jeruaga pype pěě mama'e mua jee. Epafrotitu 'ga naně pěě imua jee. Aipoa esage jee. ¹⁵ Firiposi pewaramũ pěě mama'e mua jee Jejui 'ga je imome'u ypyrauwe ako ikue, Masetoni ywy pe je tekou Jejui 'ga mome'wau ikue. Pe awi je oramũ ako pěě ka'aranũũ mua jee ikue. Pěě etee ako mama'e mua je poaawamũ ikue. ¹⁶ Anure ako pěě Tesarũn ipe je rekoramũ mama'e mua jee ikue nũ. A'ere ako pěě imuru'japa jee ikue nũ, je ifutaramũ ikue. ¹⁷ Napesagi je pěě tejeupe mama'e mura

te'ỹina. A'ere je “mama'ea je upe 'gã imuramũ nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi 'gã nupe” 'e kwaawi. A'eramũ je tejekõẽãjamũ pẽporoywer are. ¹⁸ Pẽporoywera reruara 'ga, Epafrotitu 'ga, ka'aranũũ muapap jee. Tekotee 'gã nanẽ mama'e mua jee nũ. Kwaiwete 'gã jeremifutara apyraapa imua jee. A'eramũ wemyreramũ jee. Ojeupe mama'ea pẽẽ imuramũ Janeruwarete 'ga worrywamũ pẽ nee. Nan tee futat 'ga worrywamũ je upe pẽẽ mama'e muramũ. Sã'ã 'ga rorywa jany kasiga rapy are rakue. Nan tee futat 'ga rorywamũ ee. ¹⁹ Mama'ea ako pemut jee ai'i. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga mama'e mua pẽ nupe mama'e pyu petywe'emamũ. Jejui Kristu 'ga mama'e jararetea. 'Ga futat pẽẽ erowiaa pejejemogyau. A'eramũ 'ga Ruwarete 'ga pẽ nupe mama'e monoa atepawe'emamũ futat.

²⁰ Ku'jywa 'ga 'ã Janeruwaretea. A'eramũ ki jane 'ga muorypa. “Ene te 'ã eneresage ekou”, 'jau ki jane 'ga upe. “Ene te 'ã Oreruwaretea, ki Ku'jyp. Nitywi futari 'ga amũ ene 'jawewara”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe.

²¹ Teje'ega je omono Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nupe juejue 'gã futaa. Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gã. Janerewirera 'jawewara 'gã je pyriwara 'gã nanẽ oje'ega monou pẽ nupe pẽ futaa nũ. ²² Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gã oje'ega monou pẽ nupe pẽ futaa. Roma pewara 'gã 'wyr-iararete 'ga roga pype oporowyky ma'e 'gã, Jejui 'ga rerowiaara 'gã oje'ega monou pẽ nupe akou pẽ futaa.

²³ Jarejararete 'ga Jejui Kristu 'ga resage pẽ nerekoa je afutat.

Kweramũ etee futat jeje'ega pẽ nupe.

Janeruwarete 'Ga Je'eg
New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4